

Введено в дію

наказом т.в.о. ректора ДУІТ
№ 42/04-35 від 31.03.2023 р.
_____ Ю.П.Дудник

Затверджено

рішенням Вченої ради ДУІТ
протокол № 8 від 30.03.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ**

Київ 2023

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок присудження ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій

Положення щодо порядку присудження ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій (далі – Положення) запроваджено на виконання вимог Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, «Про вищу освіту України» від 01.07.2014 № 1556-VII, «Про науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 №848- VIII, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів України № 261 від 23 березня 2016 року, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022р. № 44, нормативні документи Державного університету інфраструктури та технологій (далі – Університет).

Загальні положення

Це положення регулює питання утворення разової спеціалізованої вченої ради в Державному університеті інфраструктури та технологій та присудження нею ступеня доктора філософії, а також скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження зазначеного ступеня.

Разова спеціалізована вчена рада утворюється в Університеті, де здобувач виконував акредитовану освітньо-наукову програму (ОНП), у складі п'яти осіб - голови разової ради, двох рецензентів та двох офіційних опонентів.

Голова разової спеціалізованої вченої ради - особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником Університету, має науковий ступінь доктора наук та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача ступеня доктора філософії.

Офіційний опонент - особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником і не працює в Університеті, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача.

Рецензент - особа, яка за основним місцем роботи працює науково-педагогічним або науковим працівником Університету, має науковий ступінь та є компетентним вченим за тематикою дослідження здобувача.

У разі відсутності в Університеті можливості призначити двох рецензентів разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі.

Членом разової ради не може бути особа у разі, коли вона:

- 1) є науковим керівником здобувача;
- 2) є керівником Університету;
- 3) є співавтором наукових публікацій здобувача;
- 4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника;
- 5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”;

6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах, організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;

7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;

8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.

Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.

Супровід діяльності разових спеціалізованих вчених рад здійснює вчений секретар Університету.

Вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача ступеня доктора філософії

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Здобувач повинен провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати, які повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених пунктом 2);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Після завершення здобувачем навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою та отримавши академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника, здобувач звертається з письмовою

заявою до структурного підрозділу Університету, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача, щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, копії наукових публікацій, в яких висвітлено наукові результати дисертації, академічна довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

Відповідальним за проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації є керівник структурного підрозділу Університету, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача.

У засіданні повинні взяти участь члени проектної групи, яка була створена на факультеті/інституті для започаткування та провадження освітньої діяльності за спеціальністю дисертації.

Крім того, рекомендується забезпечити участь у засіданні не менше п'яти фахівців (разом із запрошеними) із наукової спеціальності за профілем дисертації здобувача, з них не менш як два доктори наук зі спеціальності дисертації.

Головуючим на засіданні структурного підрозділу не може бути науковий керівник здобувача, рецензент, його співавтор чи близька особа здобувача.

За відсутності у складі штатних працівників кафедри, на якій виконано дисертацію, доктора наук зі спеціальності, за якою виконано дисертацію, а також у разі наявності конфлікту інтересів (зокрема, у випадку, якщо здобувач є близьким родичем завідувача кафедри, головуючим, за узгодженням із деканом факультету/директором інституту до складу якого входить відповідна кафедра, може бути доктор наук із відповідної наукової спеціальності з іншої кафедри Університету.

Структурний підрозділ, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача забезпечує створення необхідних умов для проведення перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та обговорення виконується на засіданні структурного підрозділу закладу, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача.

Засідання з проведення публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації передбачає таку послідовність дій учасників:

- головуєчий на засіданні повідомляє про правомірність проведення засідання, оголошує порядок денний, тему дисертації здобувача та інформує, коли і ким було затверджено наукового керівника (керівників).

- здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання за матеріалами дисертації.

- виступає науковий керівник (керівники);

- виступають фахівці, та всі охочі з оцінкою підготовки здобувача та рекомендацією (чи не рекомендацією) дисертації до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді Університету.

Залежно від ходу обговорення наукових результатів дисертації, засідання структурного підрозділу (кафедри) може ухвалити рішення щодо відповідності або невідповідності дисертації встановленим вимогам та рекомендувати або не рекомендувати дисертацію до захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

У висновку, зокрема, зазначається інформація про відповідність дисертації наступним вимогам: виконана здобувачем особисто; містить наукові положення нові науково обґрунтовані теоретичні та/або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчити про особистий внесок здобувача в науку; відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту; рекомендація дисертації до захисту.

Висновок готують та підписують, голова фахового семінару, рецензенти та секретар засідання із зазначенням їх посад, наукових ступенів і вчених звань. Один примірник висновку залишається в документації структурного підрозділу Університету, на якому проходила попередня експертиза дисертації.

Висновок готується протягом десяти днів з дати засідання структурного підрозділу.

Відповідальність за своєчасне та правильне оформлення висновку покладається на керівника структурного підрозділу, головуючого на засіданні.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (у двох примірниках) видається здобувачеві.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації за здобувачем зберігається право на повторне звернення до структурного підрозділу Університету з письмовою заявою щодо отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в аспірантурі Університету для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми, якщо здобувач достроково відрахований за власною заявою.

Здобувач за наявності поважних причин (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо) за письмовою заявою має право на отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та проведення захисту дисертації в разовій раді протягом двох років після відрахування з аспірантури.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради та проведення захисту

За умови отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач має право звернутися до вченої ради Університету з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради.

У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

Здобувач подає вченому секретарю Університету:

- заяву про утворення разової спеціалізованої вченої ради
- копію паспорта;
- копію диплома магістра (спеціаліста)
- академічну довідку про виконання освітньо-наукової програми;
- висновок наукового керівника (керівників);
- висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- витяг з протоколу засідання структурного підрозділу;

- дисертацію в друкованому вигляді, за підписом здобувача (два примірники)
- дисертацію в електронному вигляді у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу);
- копії наукових публікацій, в яких висвітлено наукові результати дисертації;
- довідка відповідності дисертаційної роботи вимогам академічної доброчесності.

Структурний підрозділ (кафедра), на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, за попереднім погодженням з вченою радою інституту, подає вченому секретарю пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради:

- персональний склад разової спеціалізованої ради із зазначенням прізвища, імені, по-батькові, місця основної роботи та наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за останні п'ять років та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук)
- копії дипломів про наукові ступені та вчені звання голови та членів разової спеціалізованої ради
- письмові згоди офіційних опонентів на введення їх до складу разової спеціалізованої ради

Вчений секретар вносить на розгляд вченої ради Університету заяву здобувача та пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

Вчена рада Університету не пізніше двох місяців з дня отримання заяви здобувача приймає рішення про утворення разової спеціалізованої ради, відкритим голосуванням, простою більшістю голосів членів вченої ради, присутніх на засіданні. На підставі рішення вченої ради Університету видається наказ про утворення разової спеціалізованої ради.

Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради на офіційному веб-сайті Університету оприлюднюється електронна копія дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), та інформація про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;

Відповідальна особа за супровід діяльності разових рад вносить інформацію про утворення разової спеціалізованої ради до інформаційної системи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, передається до бібліотеки Університету. Електронний примірник дисертації пердається до державної наукової установи “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, а також до локального репозитарію Університету.

У разі виявлення МОН невідповідності складу разової ради порушень, а також у разі неможливості виконання членом (членами) разової ради своїх обов'язків Університет видає наказ про внесення змін до складу разової ради, інформацію про що вносить до інформаційної системи.

Протягом 45 календарних днів, з дня внесення інформації про утворення разової ради до інформаційної системи НАЗЯВО, кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент - відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни

представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

А також електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу)

Рецензенти і офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків, засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

У разі неподання рецензії (відгуку) у встановлений строк або подання з порушенням встановленого строку голова разової ради ініціює перед вченою радою Університету питання про заміну відповідного члена ради.

Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

голова разової ради призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету та вноситься до інформаційної системи НАЗЯВО;

електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету та вноситься до інформаційної системи.

Публічний захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь голова та члени ради, а також за бажанням присутні на засіданні. Під час захисту відповідно до законодавства радою забезпечується відеофіксація та трансляція захисту в режимі реального часу на офіційному веб-сайті. Запис (звукозапис, відеозапис) такого засідання спеціалізованої ради оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом трьох робочих днів. На відеозапис трансляції захисту дисертації накладається електронна печатка Університету, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

У ході засідання рада встановлює рівень набуття здобувачем теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, що дало йому можливість одержати нові науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати проведених ним досліджень та розв'язати конкретне наукове завдання у відповідній галузі знань, та оволодіння здобувачем методологією наукової та педагогічної діяльності, з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності.

Засідання спеціалізованої ради вважається правоможним у разі участі у ньому та голосуванні повного складу ради.

Засідання спеціалізованої вченої ради проводиться головою ради державною мовою за такою процедурою: голова ради інформує її членів згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради про правоможність засідання; голова ради інформує її членів про погоджену із здобувачем мову, якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на запитання, та доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам; здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання, подані в усній чи письмовій формі; здобувач відповідає на зауваження, які містяться у відгуках опонентів та зверненнях інших осіб, що надійшли до ДУІТ у письмовому вигляді чи електронною поштою; обговорюється проект рішення ради щодо присудження ступеня доктора філософії; кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії; рада приймає рішення шляхом відкритого голосування; голова ради оголошує результати голосування (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради); голова ради оголошує рішення ради щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань та/або спеціальності.

Рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії оформлюється за формою, затвердженою МОН. Засвідчується підписом голови разової ради та скріплюється відбитком печатки Університету, та обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною.

Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз.

Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.

У разі зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право за умови доопрацювання подати дисертацію повторно до захисту не раніше ніж через рік, крім випадку, виявлення фактів академічного плагіату, самоплагіату, обману, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях.

Присудження ступеня доктора філософії

Після прийняття разовою спеціалізованою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії посадова особа відповідальна за супровід діяльності разових рад:

1) протягом трьох робочих днів оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту

дисертації на своєму офіційному веб-сайті або посилання на інший веб-сайт де оприлюднено відеозапис трансляції захисту дисертації;

2) протягом п'яти робочих днів подає інформацію про результати захисту дисертації до інформаційної системи НАЗЯВО.

У разі зняття дисертації із захисту Університет протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-сайті, а також подає її до інформаційної системи.

На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії Університет не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві у порядку, встановленому Університетом.

Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації Університетом було виявлено порушення процедури захисту дисертації або до закладу надійшло повідомлення про таке порушення, наказ Університету про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається у разі прийняття вченою радою рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом Університету про видачу диплома доктора філософії.

Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії Університет додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці Університету.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації додається до особової справи здобувача, яка зберігається відповідно до законодавства.

Скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради

Університет має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з порушенням встановленої процедури захисту дисертації.

З метою розгляду питання даного питання вчена рада Університету на найближчому засіданні утворює комісію у складі трьох наукових (науково-педагогічних) працівників Університету. До складу такої комісії не можуть бути включені члени разової ради.

Комісія розглядає повідомлення щодо порушення процедури захисту дисертації протягом двох тижнів з дня її утворення згідно процедури встановленої законодавством.

Університет, або його правонаступник має право скасувати рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії у зв'язку з виявленням у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації незалежно від строку, що минув після присудження разовою радою ступеня доктора філософії.

Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування рішення разової ради визначається вченою радою Університету з урахуванням вимог Закону України "Про освіту", спеціальних законів та цього Порядку присудження ступня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої

вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії.

Прикінцеві положення

Положення вводиться в дію наказом ректора Університету.

Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та ухвалюються на засіданні Вченої ради Університету.

Погоджено:

Проректор з наукової роботи

Павло СКОК

Начальника юридичного відділу

Олена ЧЕНЦОВА